

F. Uspostavljen je normativno pravni okvir za sprovođenje omladinske politike

NEOPHODNO JE USPOSTAVITI PITANJE MLADIH KAO TRANSVERZALNO PITANJE

Više od pet godina nije završen proces institucionalizacije i sistematizacije radnih mjesta, neriješen je radni odnos zaposlenih, a resursi i kapaciteti Uprave za razvoj i implementaciju omladinske politike su nedovoljni. Vlasništvo i politička volja da se omladinska politika prioritzuje i unaprijedi na relativno su niskom nivou. Takođe, proces izrade i usvajanje Zakona o mladima trajao je više od tri godine, usljed nedostataka u komunikaciji između ministarstva i Uprave.

Evaluacija realizacije NPAM-a 2006–2011. evidentirala je da Uprava za mlade i sport ne može postići značajnije rezultate u opisanim okolnostima niti može odgovoriti na zahtjeve koji proizilaze iz omladinske politike bez razvijene sveobuhvatne ponude servisa za mlade, zasnovane na potrebama, a koje opštine direktno organizuju kroz lokalne kancelarije za mlade ili kroz partnerski odnos sa servisnim nevladinim organizacijama. Otežavajuća okolnost je i to što su deficitarni profesije i zanimanja koja se na specifičan način bave mladima, odnosno nijesu prepoznata, pa nema kontinuirane obuke za omladinske radnike, info-radnike, asistente u nastavi za djecu s posebnim obrazovnim potrebama, romske medijatore u zajednici u oblasti zdravlja i obrazovanja, itd. Zato strategija predviđa sljedeće prioritete mjere koje se tiču prvenstveno razvoja normativno-pravnog okvira.

Mjere za uspostavljanje normativno-pravnog okvira za sprovođenje omladinske politike

MJERE:	Zašto ova mjera?
<p>1. Jačanje kapaciteta Uprave za mlade i sport za sprovođenje i monitoring omladinske politike</p>	<p>Da bi se obezbijedio profesionalan, obučen i posvećen kadar u Upravi za mlade i sport</p> <p>Trenutno postoji problem neriješenog radnog odnosa zaposlenih, a resursi i kapaciteti Uprave za mlade i sport za razvoj i implementaciju omladinske politike su nedovoljni. Treba sistemati-zovati minimum 4 radna mjesta, obučiti zaposlene za sprovođenje omladinske politike, kao i za kontrolu kvaliteta u sprovođenju omladinske politike u javnom sektoru.</p> <p>Da bi bila obezbijedena stručna i efikasna savjetodavna, multiresorna i multisektorska saradnja</p> <p>Ne postoji stručno i savjetodavno multiresorno i multisektorsko tijelo koje podstiče i unapri-jeđuje razvoj omladinske politike. Treba osnovati funkcionalan Savjet za mlade, kao stručno i savjetodavno multiresorno i multisektorsko tijelo koje podstiče i unaprijeđuje razvoj omladin-ske politike, prati rad ministarstava i drugih tijela državne uprave u sprovođenju, praćenju i vrednovanju politika za mlade u okviru njihove nadležnosti te, s tim u vezi, daje mišljenja i preporuke; prati razvoj organizacija mladih i za mlade i daje preporuke za unapređenje njihovog rada i sistema podrške; daje preporuke za razvoj politika za mlade na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou; prati i reaguje na pojave u društvu od značaja za mlade. (u skladu s predlogom Zakona o mladima).</p>
<p>2. Unapređivanje normativne podrške</p>	<p>Da bi se obezbijedilo uspješno sprovođenje Zakona o mladima</p> <p>Zakon o mladima je tek usvojen, a sada predstoji njegovo sprovođenje, usvajanje podzakon-skih akata, kojim se uređuju mjere i aktivnosti koje preduzima Crna Gora i jedinice lokalne samouprave u cilju unapređivanja društvenog položaja mladih i stvaranja uslova za ostvarivan-je potreba mladih u svim oblastima od interesa za mlade. Time je unaprijeđen pravni okvir u oblasti mladih. Takođe, predstoji uspostavljanje strukture za praćenje uspješnosti sprovođenja Zakona o mladima i podzakonskih akata, a korišćenjem alata prilagođenih mladima treba omogu-ćiti i mladima da učestvuju u praćenju i sprovođenju Zakona.</p>
<p>3. Obezbeđivanje održivog i kontinuiranog finansiranja omladinske politike</p>	<p>Da bi se aktivnosti predviđene Strategijom adekvatno sprovodile</p> <p>Trenutni bužet za realizaciju omladinske politike na nacionalnom i lokalnom nivou je nedovol-jan. Nema mogućnosti za finansiranje projekata i programa omladinskih organizacija i organi-zacija za mlade u skladu s omladinskom politikom. Budžet treba uvećati adekvatno predviđen-om finansijskom okviru za realizaciju Akcionog plana ove strategije. Uprava za mlade i sport treba da bude u mogućnosti da realizuje aktivnosti čiji je nosilac iz pomenutog Akcionog plana, kao i da raspisuje konkurse i u kontinuitetu finansira sprovođenje Strategije za mlade kroz pro-jekte nevladinog sektora i javnih ustanova.</p> <p>Da bi se raspoloživi resursi efikasno koristili</p> <p>Trenutno su nedovoljni kapaciteti Uprave za mlade i sport za prikupljanje sredstava od stranih donatora, lokalnih partnera i ostalih izvora. Takođe, potrebno je ojačati kapacitete Uprave za mlade i sport za koordinaciju međusektorskih projekata.</p>
<p>4. Unapređenje međuresorske saradnje</p>	<p>Da bi se aktivnosti i naponi svih državnih resora objedinili i usaglasili</p> <p>Saradnja između resornih ministarstava u vezi s omladinskom politikom nije na zadovoljava-jućem nivou. Trebalo bi obrazovati funkcionalan operativni međuresorski radni tim s ciljem da prati sprovođenje strategije za mlade, sprovođenje zajedničkih planiranja godišnjih akcionih planova Strategije za mlade i osmišljavanje i realizaciju prioriternih projekata u vezi s mladima, a u saradnji više relevantnih ministarstava.</p>
<p>5. Unapređenje statistike na nacionalnom nivou i znanja o mladima</p>	<p>Da bi se stanje i položaj mladih u svim oblastima života sistematično pratilo i shodno tome kreirale neophodne mjere i politike za njegovo dalje unapređenje</p> <p>Relevantni podaci za poznavanje stanja u vezi s položajem mladih, te monitoring i analizu uticaja omladinske politike ne prikupljaju se na adekvatan način i teško su dostupni ili nijesu dostupni. Na osnovu napravljenog plana, treba postepeno uspostaviti sveobuhvatan sistem zvanične statistike za praćenje položaja mladih u svim oblastima, a posebno 52 indikatora definisanih u strategiji za mlade, te EU i UN indikatora. Potrebno je da MONSTAT godišnje izvještava u skladu s indikatorima omladinske politike koje prati Eurostat, a da Uprava za mlade i sport, akademska zajednica i drugi akteri iniciraju istraživanja iz oblasti mladih i da obezbjeđuje relevantne podat-ke donosiocima odluka za kontinuiran razvoj omladinske politike.</p>

<p>6. Ojačati kapacitete lokalnih samouprava za razvoj i sprovođenje omladinske politike</p>	<p>Da bi se omladinska politika adekvatno sprovedila na lokalnom nivou</p> <p>Na lokalnom nivou nerazvijena je ili je neujednačeno razvijena struktura za razvoj i implementaciju omladinske politike. Nedovoljno obučeni službenici zaduženi su za pitanja mladih u svojim opštinama. Treba sistematizovati radna mjesta u svih 23 opštine, obučiti zaposlene za sprovođenje omladinske politike na lokalnom nivou, te sprovesti godišnje edukacije u oblasti omladinske politike i rada s mladima.</p>
<p>7. Podrška omladinskom udruživanju</p>	<p>Da bi se uspostavila funkcionalna podrška omladinskom udruživanju</p> <p>Mladi nemaju svoju platformu za pregovaranje prema državi. COF, postojeća krovna omladinska organizacija, ne funkcioniše i ne ispunjava primarnu svrhu postojanja – da utiče na poboljšanje položaja mladih, omladinskih organizacija i organizacija za mlade i predstavlja glas mladih prema državnim institucijama, kao lobistički mehanizam.</p> <p>Neophodno je podržati funkcionisanje efikasne, demokratske i proaktivne krovne organizacije mladih, koja okuplja neprofitne organizacije mladih, organizacije koje se bave pitanjima mladih i druge omladinske strukture na lokalnom i nacionalnom nivou.</p> <p>Ovakva organizacija jačala bi pregovaračku poziciju mladih prema državi u vezi s omladinskom politikom, osnaživala bi mehanizme za učešće mladih u donošenju odluka, kao i mehanizme za predstavljanje opštih socio-ekonomskih, obrazovnih, kulturnih i drugih interesa mladih i uopšte pozitivno uticala na poboljšanje položaja mladih.</p> <p>Takođe, ne postoji infrastruktura koja bi podržala djelovanje i umrežavanje omladinskih organizacija. U tom smislu, potrebno je otvoriti minimum tri regionalna multifunkcionalna omladinska centra, u kojima omladinske organizacije mogu da nađu adekvatne resurse i podršku za sprovođenje svojih aktivnosti.</p>
<p>8. Međunarodna saradnja</p>	<p>Da bi se omladinska politika u Crnoj Gori sprovedila u skladu s aktuelnim međunarodnim standardima i da bi se što efikasnije koristile mogućnosti koje pruža međunarodna saradnja</p> <p>Trenutno je ograničena međunarodna saradnja zbog ograničenih ljudskih kapaciteta Uprave. Trebalo bi aktivno raditi na uspostavljanju bilateralne i regionalne saradnje, kao i saradnje s međunarodnim institucijama u Crnoj Gori i učešću u radu međunarodnih tijela, u oblasti omladinske politike. Uprava bi trebalo da uzme aktivno učešće u projektima Regionalne kancelarije za mlade (RYCO).</p> <p>Nema preciznih podataka o iskorištenosti evropskih i drugih međunarodnih programa za mlade kojima je Crna Gora pristupila. Potrebno je utvrditi podatke o iskorištenosti programa koji će usmjeriti dalje aktivnosti Uprave za mlade na obezbjeđivanju i promovisanju korišćenja međunarodnih programa i fondova za mlade, poput Erasmus+, EURO²⁶ i dr.</p>
<p>9. Unapređenje informisanja mladih o omladinskoj politici</p>	<p>Da bi mladi bili informisani o omladinskoj politici i na taj način mogli da učestvuju u njenom kreiranju, sprovođenju i praćenju uspjehnosti</p> <p>Mladi, kao i dio omladinskih organizacija, nedovoljno su informisani o omladinskoj politici i aktivnostima institucija na nacionalnom, lokalnom i međunarodnom nivou kad je riječ o omladinskoj politici. Kako bi mladi mogli da učestvuju u donošenju odluka od značaja za mlade, kreiranju, sprovođenju i praćenju primjene Strategije za mlade, kao što je predviđeno Zakonom, neophodno je da budu informisani o svim dešavanjima, akterima i procesima u ovoj oblasti.</p>